

[Kristen Amby.]

kirkelig Selvstændighed, men det er de Herrer, som opretholder den Tilstand, hvorefter det er muligt, at man her i Rigsdagen kan staa og debattere om Biskoppens aandelige Tilsynsvirksomhed. Hvis Staten, hvis Kirkeministeren, Statsministeren og Udenrigsministeren mener, at en Biskop eller en Præst har sagt noget, der gaar en Stat for nær, kan de afskedige Biskoppen eller Præsten, det har de Ret til, men de kan ikke sige, at man af statslige Grunde skal hindre en Biskop i at røgte det Hverv, der er ham betroet. Ja, det er antydnet fra Kirkeministerens Side, at naar Biskoppen som Embedsmand udtaler sig, maa han ikke udtale sig saaledes, at det kan give Staten Vanskeligheder i Forhold til en anden Stat. Men om Biskoppen eller Præsten i det ene eller det andet Tilfælde tager fejl og siger noget, de ikke burde sige, kommer i og for sig ikke den principielle Side af Sagen ved, hvis man mener, det er en aandelig Forpligtelse at sige det, man siger. Naturligvis bør Biskop og Præst adlyde Gud mere end Mennesker, og den Frihed maa man give baade Biskop og Præst, ellers maa vi have Forholdet mellem Stat og Kirke hævet, og det, som jeg siger, hurtigst muligt, men jeg forstaar paa det Hør, der før blev raabt fra Socialdemokraterne, at nu skal der ske noget, nu skal man til at bestille noget i det kirkelige Udvalg — det er jo de Herrer, som har Ledelsen. Lad os faa det Spørgsmaal frem, vi er parate, vi ønsker, at den danske Folkekirke bibeholdes som Folkets Kirke, men tillige, at man faar aandelig Selvstændighed for Kirken, dens Præster, dens Biskopper og Menigheder. Med Hensyn til Økonomien kan de Herrer ordne det, som de vil, det vigtigste er, at Kirkens aandelige Ret opretholdes, og det er den, man har været ved at anfægte i Dag.

Kirkeministeren (Johs. Hansen): Der er et gammelt Ord, der siger, at de store Slag staa altid ved de smaa Byer. Navnlig da jeg hørte den sidste ærede Taler (Kristen Amby), kom jeg i Tanker om, at det Ord gælder vistnok endnu. I Forhold til det Spørgsmaal, der staaar paa Dagsordenen i Øjeblikket, kan man ikke sige andet, end at det var et meget stort Slag, den sidste Taler slog, og det var ikke et Slag, der var Svar paa det, jeg havde sagt, det inddrog ganske andre Ting i Debatten end det, der laa i min Tale; Indlægget byggede i Virkeligheden paa en Misforstaaelse af den Tale, jeg har holdt her i Dag. Jeg skal derfor gerne ganske kort trække op igen, hvad det

er for Synspunkter, jeg har gjort gældende. Jeg har for det første hævdet dette, at baade Biskoppen og Stiftsprovsten, naar de har udsendt disse Henvendelser, utvivlsomt — det er min Vurdering af det — kun har taget Stilling til Spørgsmaalet om Gudløsheden og den formodede Kongres i Forbindelse dermed; saaledes som de har sagt: det var Gudløsebevægelsen, de tilsigtede at bekæmpe, og intet andet. Jeg sagde, da jeg havde Ordet første Gang, men jeg gentager, at naar Biskoppen udtaler, at han ikke har tilsigtet at ramme eller kritisere eller angribe nogen fremmed Stat med de Udtalelser, der er fremkommet, saa tror jeg det ganske, og naar det er Tilfældet, saa er der for det ærede Medlem Hr. Alfred Jensen ikke nogen Grund til at tale om, at danske Bisper, danske Præster maa ikke have Lov til at udsprede usandfærdige Meddelelser om Sovjetunionen. Naar det er blevet sagt, som det er her, at der har ikke været tilsigtet noget i Retning af at angribe nogen Stat, heller ikke Sovjetunionen, saa synes jeg, at det ærede Medlem skulde lade sit Angreb falde eller, hvis han vil opretholde det, gaa ind i en Bevisførelse; saa skulde han paavise, at trods Biskoppens Paastand, trods Biskoppens Ord, har denne tilsigtet et Angreb paa Sovjetunionen. Det har det ærede Medlem ikke forsøgt at bevise, og naar han ikke har det, maa han indrette sig paa at tro Biskoppens Udtalelser og saa lade sin Paastand falde.

Men paa den anden Side, naar jeg altsaa har erkendt, hvad der er ganske naturligt for mig at erkende, at jeg tror paa Biskoppens Udtalelse til mig og tror, at de angiver det Standpunkt, han har, saa maa jeg dog ogsaa have Lov til at erindre om, at ogsaa en Biskops Udtalelser kan blive misbrugt, erindre om, at hvis der er en Kampagne i Gang, en Kampagne, der bygger paa et Grundlag, der ikke er rigtigt, eller hvis Rigtighed ikke er bevist, saa kan en Embedsmand som Biskoppen eller en anden Embedsmand som Stiftsprovsten, maaske meget imod deres Ønske, risikere at blive udnyttet af andre i en saadan Kampagne. Det vil sige, at netop i Kraft af de høje Stillinger, de indtager inden for Kirken som Embedsmænd, Stillinger, der medfører, at Staten kan blive gjort medansvarlig for deres Handlinger eller Udtalelser — netop i Kraft heraf bør de udvise en vis Varsomhed. Og nu hørte jeg godt nok det ærede Medlem Fru Inger Gautier Schmit sige, efter at hun først havde hævdet, at den paastaaede Anledning var rigtig nok, at for øvrigt er det ganske uvæsentligt for